

Datum 3 juli 2026

DIERENWELZIJN VERDIENT EEN VOLWAARDIGE PLEK IN PROVINCIAAL BELEID

Provincies spelen een sleutelrol in de landbouwtransitie, stikstofaanpak en het herstel van de natuur. Keuzes die provincies maken hebben direct invloed op het welzijn van miljoenen dieren, zowel in de veehouderij als in het wild. Toch krijgt dierenwelzijn in provinciaal beleid nog te weinig aandacht. Juist omdat dierenwelzijn nauw samenhangt met landbouw, stikstof en natuurbeleid, zou het een vanzelfsprekend onderdeel van provinciaal beleid moeten zijn. Provincies hebben hiervoor verschillende instrumenten, zoals de Omgevingsvisie en -verordening, vergunningverlening, subsidies en fondsen, gebiedsprogramma's, faunabeheer en schadebeleid.

De Dierenbescherming roept provincies daarom op om dierenwelzijn een volwaardige plek te geven in provinciaal beleid. De **negen speerpunten** in deze flyer laten zien hoe dierenwelzijn kan worden meegenomen binnen de provinciale opgaven rond landbouw, stikstof en natuurherstel.

LANDBOUW EN STIKSTOF – Ga voor een integraal duurzame, dierwaardige veehouderij

Doel: Dieren in de veehouderij hebben een dierwaardig leven en de veehouderij is integraal duurzaam.

De volgende maatregelen dragen hieraan bij:

1. **Veranker dierwaardigheid in landbouw- en stikstofbeleid.** Hanteer daarbij het convenant 'Stappen naar een dierwaardige veehouderij', de AMvB Dierwaardige Veehouderij en het maatregelenpakket voor landbouw, natuur en stikstof als leidraad.¹ Voorkom dat investeringen in emissiereductie ten koste gaan van dierenwelzijn. Betrek bij emissiereductie ook de vermindering van het aantal dieren.
2. **Steun boeren die aantoonbare stappen zetten richting een dierwaardige veehouderij.** Neem het convenant 'Stappen naar een dierwaardige veehouderij' en de bijbehorende plannen van aanpak als uitgangspunt. Zorg ervoor dat maatregelen aantoonbaar bijdragen aan dierenwelzijn, natuurherstel, waterkwaliteit en emissiereductie. Neem uitsluitend maatregelen die aansluiten bij het convenant:
 - Ondersteun boeren bij extensiveren en grondgebonden werken.
 - Stimuleer de bouw van diergerichte en duurzaam ontworpen stallen:
 - (1) Stel bij nieuwbouw en verbouw van stallen duidelijke eisen aan dierenwelzijn.
 - (2) Ondersteun boeren die stallen realiseren met een hoger niveau van dierenwelzijn dan wettelijk verplicht.
 - Ondersteun boeren met omschakelsubsidies, provinciale transitiefondsen en toegang tot onafhankelijke agrarische bedrijfsadviseurs.
3. **Stimuleer de eiwittransitie en een diervriendelijk inkoopbeleid.** Ontwikkel een provinciale voedselstrategie gericht op duurzamere dierlijke eiwitten en meer plantaardige eiwitten. Kies bij de provinciale inkoop van dierlijke producten altijd voor minimaal één ster Beter Leven. Geef waar mogelijk de voorkeur aan drie sterren. Is dat niet beschikbaar, kies dan voor plantaardige alternatieven.

¹ Voor meer informatie over het convenant, de bijbehorende plannen van aanpak en de (ontwerp-)AMvB verwijzen wij naar onze dossierpagina: [Convenant 'Stappen naar een Dierwaardige Veehouderij'](#). De AMvB is op het moment van schrijven nog niet definitief. Naar verwachting wordt deze na het zomerreces van 2026 in de Tweede Kamer behandeld. Het maatregelenpakket voor landbouw, natuur en stikstof is op het moment van schrijven ook nog niet definitief. Houd voor de meest actuele stand van zaken de website van de Rijksoverheid in de gaten.

NATUURHERSTEL – Zet in op conflictarm samenleven met in het wild levende dieren

Doel: Mensen en dieren in het wild leven conflictarm samen.

De volgende maatregelen dragen hieraan bij:

1. **Zorg voor structurele financiering van wildopvang en vervoer.** Jaarlijks raken meer dan honderdduizend dieren door menselijk handelen in nood. Zorg daarom samen met het Rijk en gemeenten voor structurele financiering van de opvang en het vervoer van deze dieren. Door de regionale functie van wildopvangcentra en de provinciale verantwoordelijkheid voor natuurbeheer, ligt hier ook een rol voor provincies in financiële ondersteuning.
2. **Draag met habitatverbeterende maatregelen bij aan natuurherstel.** Op grond van de Omgevingswet hebben provincies een zorgplicht voor in het wild levende dieren. Het is niet genoeg om alleen schadelijke keuzes voor dieren en hun leefomgeving te voorkomen. Op korte termijn zijn ook maatregelen nodig om leefgebieden van dieren te herstellen en te versterken. Zorg voor voldoende kwalitatieve leef-, rust- en foerageergebieden en voor veilige verbindingen daartussen. Beperk verstoring door recreatie, infrastructuur, licht en geluid.
3. **Kies voor preventie als basis voor faunabeheer.** Investeer in slimme en bewezen effectieve oplossingen om schade door in het wild levende dieren te voorkomen. Stimuleer innovatieve vormen van faunabeheer, zoals Adaptive Impact Management. Verleen alleen schadevergoedingen als aantoonbaar effectieve preventieve maatregelen zijn getroffen. Zet dodelijke maatregelen alleen in als laatste redmiddel. Doe dit alleen wanneer aantoonbaar sprake is van aantoonbare schade, er geen effectieve alternatieven beschikbaar zijn én de staat van instandhouding van de soort niet in het geding is.
4. **Bescherm dieren en automobilisten tegen aanrijdingen.** Er zijn goede voorbeelden van diervriendelijke oplossingen om aanrijdingen met wild te voorkomen én barrières voor dieren te verminderen. Denk aan faunapassages, ecoducten, wildsignaleringsystemen en snelheidsbeperkende maatregelen.

ALGEMEEN – Geef structurele aandacht aan dierenwelzijn

Doel: Dierenwelzijn is structureel verankerd binnen de provinciale organisatie en het provinciale beleid.

De volgende maatregelen dragen hieraan bij:

1. **Beleg de portefeuille dierenwelzijn bij een gedeputeerde.** Zodat dierenwelzijn structureel wordt meegenomen in provinciale opgaven.
2. **Betrek structureel dierenexperts bij provinciale keuzes die van invloed zijn op dierenwelzijn.** Schakel daarbij de juiste expertise in, zoals zoölogen, biologen, ecologen en dierenwelzijnsexperts in de veehouderij.

CONTACTGEGEVENS

- Marije Smeenk: 06 2475 3858 – Provincies Noord-Holland, Flevoland, Overijssel en Utrecht.
- Leon Ripmeester (waarnemend): 06 2810 0698 – Provincie Zuid-Holland.
- Annebrecht van Oven: 06 5176 6062 – Provincies Drenthe, Friesland en Groningen.
- Michiel de Wit: 06 2786 7321 – Provincies Gelderland, Noord-Brabant, Limburg en Zeeland.